

22.06.2023

Dnro 1666/03.04.04.04.10/2022

Asia Kunnallisasiaa koskeva hallintoriita

Hakija Kihniön kunta

Vastaaja Parkanon kaupunki

Asian taustaa

Kihniön kunta oli 30.4.2015 tehnyt Parkanon kaupungin kanssa sopimuksen sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen muodostamisesta. Kihniön kunnan ja Parkanon kaupungin välillä oli samana päivänä tehty sopimus sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta koskevasta yhteistoiminnasta. Viimeksi mainitussa sopimuksessa on sovittu Parkanon kaupungin järjestämisvastuulle siirrettyjen Kihniön kunnan sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden tuottamisesta osana Parkanon yhteistoiminta-alueetta siten, että Parkanon kaupunki huolehtii sopimuksen piiriin kuuluvien palveluiden saatavuudesta yhteistoiminta-alueella sekä järjestää palvelut tuottamalla ne itse tai käyttämällä siihen ulkopuolista palveluntuottajaa.

Kihniön kunta on Pirkanmaan käräjäoikeudessa vireille panemissaan kanteissa esittänyt väittämiinsä Parkanon kaupungin sopimusrikkomuksiin perustuvia vaatimuksia. Käräjäoikeus on 23.4.2020 antamallaan päätöksellä nro 20/16203 jättänyt kanteet tutkimatta sillä perusteella, että niissä esitettyjen vaatimusten tutkiminen ei kuulu yleisen tuomioistuimen vaan hallinto-oikeuden toimivaltaan. Turun hovioikeus on 7.6.2021 antamallaan päätöksellä nro 423 kumonnut käräjäoikeuden päätöksen ja palauttanut asian käräjäoikeuden käsiteltäväksi. Korkein oikeus on 22.6.2022 antamallaan päätöksellä taltionumero 1086 (KKO 2022:42) kumonnut hovioikeuden päätöksen ja jättänyt asian käräjäoikeuden päätöksen varaan. Korkein oikeus on katsonut asiassa olevan kysymys sellaisesta sopimusriidasta, jonka käsittely kuuluu kuntalain 63 §:n ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 20 §:n 1 momentin mukaan hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Kihniön kunta on vaatinut, että Parkanon kaupunki velvoitetaan maksamaan Kihniön kunnalle hinnanalennusta hammaslääkäriin, oikomishammaslääkäriin, hammashoitajan ja suuhygienistin palvelujen vajaan toimittamisesta yhteensä 270 115 euroa, sosiaalipalveluiden vajaan toimittamisesta 65 297 euroa sekä vanhusten ja sairaanhoidon lähipalveluiden sopimuksen vastaisista heikennyksistä 485 000 euroa sekä viivästyskorkoa näille määrille käräjäoikeuden antaman haasteen tiedoksiantopäivästä lukien. Kihniön kunta on oikeutettava kuittaamaan hammashuollon ja sosiaalitoimen palvelujen hinnanalennukset Parkanon kaupungille maksettavista sopimussuorituksista.

Kihniön kunta on myös vaatinut, että Parkanon kaupunki velvoitetaan korvamaan kunnan oikeudenkäyntikulut 14 965,30 eurolla laillisine viivästyskorkeineen sekä ilmoittamaan todisteellisiin laskelmiin ja lukuihin perustuen, paljonko se maksaa Pihlajalinna Terveys Oy:lle Kihniön kunnalle tuotetuista vuodeosaston ja tehostetun palveluasumisen palveluista. Kihniön kunta on pyytänyt suullisen käsittelyn toimittamista ja vaatinut sopimuksen purkamisen kieltämistä väliaikaismääräyksellä.

Kihniön kunta ja Parkanon kaupunki ovat sopineet sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen järjestämisestä perustamallaan yhteistoiminta-alueella siten, että palveluiden järjestämisvastuu on Parkanon kaupungilla. Parkano on järjestänyt valtaosan yhteistoiminnan piirin kuuluvista palveluista hankkimalla ne Pihlajalinna Terveys Oy:ltä, joka on puolestaan käyttänyt palveluntuottajana tytäryhtiötään Kolmostien Terveys Oy:tä. Kyseiset yhtiöt ovat heikentäneet Kihniön kunnan puolesta järjestettäviä palveluja, vaikka Kihniön kunnan niistä maksama hinta on pysynyt entisellään.

Kauppalaista ilmeneviä periaatteita on yleisinä sopimusoikeudellisina periaatteina sovellettava myös palvelujen kauppaan, josta nyt on kysymys. Näiden periaatteiden mukaan Kihniöllä on oikeus saada hinnanalennusta, joka lasketaan niin, että alennetun ja sopimuksen mukaisen hinnan välinen suhde vastaa virheellisen ja sopimuksen mukaisen suorituksen arvon välistä suhdetta. Kihniön kunta on kuitannut 2.12.2019 lukien ja kuittaa vielä 31.12.2022 asti Parkanon kaupungille maksamistaan summista hammashuollon ja sosiaalitoimen liikaveloitukset.

Kihniön kunta ja Parkanon kaupunki ovat yhteistoiminta-alueesta sopimisen yhteydessä tehneet sopimuksen sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämistä ja tuottamista koskevasta yhteistoiminnasta (palvelusopimus). Sopimukseen on kirjattu tavoitteeksi lähipalvelujen säilyminen sopijapuolina olevien kuntien alueella vähintään sen tasoisina kuin ne olivat sopimuksen voimaan tullessa vuonna 2015. Palveluista maksettava hinta määräytyi sopimusten liitteinä olevien vastuunjakotaulukon ja palvelukuvauksen perusteella. Kihniön kunnan järjestämisvastuulle kuuluneiden sosiaali- ja terveystalveluiden kustannukset olivat ennen sopimusten voimaantuloa noin 8 miljoonaa euroa vuodessa. Kihniön kunnan vaikuttimena sopimusten tekemiselle oli kustannusten säilyttäminen tuolla tasolla siten, että palveluiden silloinen taso säilyisi.

Ennen edellä mainittujen sopimusten voimaantuloa Kihniön kunta hankki suun terveydenhuollon palveluita Attendo – MedOne Oy:ltä siten, että Kihniössä oli tarjolla hammaslääkärin ja hammashoitajan palveluja viitenä päivänä viikossa, oikomishammaslääkärin palveluja 0,1–0,2 kertaa päivässä eli 0,5–1 päivänä viikossa ja keskimäärin kolmena päivänä kuukaudessa sekä suuhygienistin palveluja 10–20 päivää kuukaudessa eli keskimäärin 15 päivää kuukaudessa. Järjestämisvastuun siirryttyä Parkanon kaupungille näitä palveluja on ollut tarjolla Kihniössä edellä mainittua harvemmin.

Parkanon kaupunki on sitoutunut järjestämään Kihniön kunnan järjestämisvastuulta siirtyneet sosiaalipalvelut laadultaan ja määrältään sen tasoisina lähipalveluina kuin ne järjestettiin sopimusten voimaan tullessa. Kihniön kunta on maksanut ja maksaa Parkanon kaupungille sosiaalipalveluiden järjestämisestä saman verran kuin sille aiheutui menoja sosiaalipalvelujen järjestämisestä ennen sopimusten voimaantuloa. Sosiaalipalveluja on kuitenkin heikennetty. Parkanon kaupunki lakkautti 1.7.2018 Kihniön entisen sosiaaliohjaajan toimen, ja sosiaaliohjaajan palvelut siirtyivät tuolloin Parkanoon, vaikka niiden piti olla lähipalveluja. Parkanon kaupunki on 17.10.2019 lukien tarjonnut sosiaaliohjaajan palveluja Kihniössä vain kerran viikossa. Monet kihniöläiset eivät ole tietoisia koko palvelujen olemassaolosta, minkä vuoksi asiakasmäärät ovat jääneet vähäisiksi.

Kihniössä oli vuonna 2015 sopimuksia solmittaessa 33 paikkainen terveyskeskussairaalan vuodeosasto. Olemassa olleiden vuodepaikkojen ei jostain syystä tuolloin enää yksinään katsottu vastaavan nykyajan vaatimuksia. Kihniön kunta neuvotteli vuonna 2016 Pihlajalinna Terveys Oy:n kanssa tehostetun palveluasumisen yksikön perustamisesta. Perustettavaan yksikköön oli tarkoitus siirtää vuodeosastolta vain dementiaa sairastavat ja toimintakuntoiset potilaat. Yksikön valmistuttua palveluntuottaja siirsi sopimuksen vastaisesti kaikki Kihniön terveyskeskussairaalan potilaat 10 henkeä lukuun ottamatta. Sairaalan vuodeosastolle jäi tästä syystä enää muutamia potilaita, kunnes palveluntuottaja lakkautti vuodeosaston 30.9.2019 Kihniön kunnan reklamaatioista huolimatta. Kihniön kunta oli ehdottanut, että vuodeosaston tiloihin siirrettäisiin muita sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaita ja Kihniön kunta sitoutuisi remontoimaan tilat tällaiseen tarkoitukseen sopiviksi, mutta palveluntuottaja ja Parkanon kaupunki eivät olleet valmiit sitoutumaan siirtoihin. Kihniön kunta ei olisi sitoutunut pitkäkestoiseen vuokrasopimukseen tilojen järjestämiseksi tehostetun palveluasumisen yksikölle, jos se olisi tiennyt, että vuodeosasto lakkautetaan ja tila jää tyhjilleen.

Palvelusopimuksen mukaan sopimuksen liitteenä olevan palvelukuvauksen mukaisesti tuotettavat palvelut suoritetaan Kihniössä Kihniön kunnan osoittamissa tiloissa. Sopimusmääräys koskee myös hoivapalveluja ja niihin lukeutuvia vuodeosastohoitoja. Tällä hetkellä vuodeosastohoitoa ja akuuttihoitoa annetaan kuitenkin pelkästään Parkanossa, vaikka sopimuksen tarkoituksena on, että kihniöläiset saavat palveluja Kihniössä. Parkanon kaupungille aiheutui vuonna 2018 Kihniön tehostetun palveluasumisen yksiköstä ja terveyskeskuksen laitoshoidosta Kihniössä nettomääräisiä menoja yhteensä 1 315 169 euroa. Parkanon kaupunki veloittaa Kihniön kunnalta kuitenkin näistä ”lähipalveluista” edelleen 1 830 896 euroa vuodessa eli saman

verran kuin Kihniölle aiheutui vuonna 2014 kustannuksia Kihniön terveyskeskussairaalan vuodeosastosta. Kihniön kunta maksaa siten ylihintaa siitä, että kihniöläisiä hoidetaan sopimuksen vastaisesti Parkanossa eikä Kihniössä. Kihniön kunnalle aiheutuu lisäksi kustannuksia tehostetun palveluasumisen yksikön tilojen vuokrista ja tyhjillään olevan vuodeosaston tilojen ylläpidosta. Vallitseva tilanne on sopimusten vastainen, koska Kihniön kunta on hyväksynyt palveluista perittävän hinnan sillä edellytyksellä, että kihniöläiset saavat lähipalvelunsa Kihniössä eikä vuodeosastoa lakkauteta. Palvelusopimuksen kohdan 5.6 mukaan palvelujen karsiminen olisi pitänyt korvata palveluista perittäviä hintoja alentamalla.

Selitykset

Parkanon kaupunki on antanut väliaikaista määräystä koskevan vaatimuksen ja hakemuksen johdosta vastaukset, joissa se on vaatinut väliaikaista määräystä koskevan vaatimuksen jättämistä tutkimatta tai hylkäämistä sekä hakemuksen hylkäämistä sivuvaatimuksineen.

Kaupunki on myös vaatinut, että hallinto-oikeus vahvistaa Kihniön kunnan rikkoneen palvelusopimusta jättämällä maksamatta sopimuksessa määritetyn hinnan palveluista ja velvoittaa Kihniön kunnan suorittamaan Parkanon kaupungille perusteettomasti kuittaamaansa hintaerät, jotka ovat 22.9.2022 mennessä pääomaltaan yhteensä 321 265,41 euroa, seitsemän prosentin viivästyskorkoineen kunkin laskutuserän eräpäivästä lukien.

Kaupunki on lisäksi vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista 37 925 eurolla laillisine viivästyskorkoineen. Kaupunki on ilmoittanut, ettei se vastusta suullisen käsittelyn toimittamista, ja todennut siitä voivan olla hyötyä oikean kokonaiskuvan saamiseksi.

Hakemukseen annetussa vastauksessa on muun ohessa todettu, että Parkanon kaupunki ja Kihniön kunta eivät ole sopineet eivätkä ne ole edes voineet sopia järjestelystä, jossa yhteistoiminta-alueen palvelut säilyisivät koko sopimuksen kestoajan kaikkien yksityiskohtien osalta muuttumattomina esimerkiksi siten, että tietty palvelu järjestetään täsmälleen samassa paikassa koko sopimuksen kestoajan. Yhteistoiminta-aluetta ja vastuukuntaa koskevien säännösten mukaan vastuukunnalla tulee olla päätäntävalta yhteistoiminta-alueen palveluiden tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä. Sosiaali- ja terveyspalvelut rahoitetaan suurelta osin valtionosuuksilla. Kunnat eivät voi tästäkään syystä sopimuksin poiketa kuntalain yhteistoiminta-aluetta ja vastuukuntaa koskevista säännöksistä ainakaan niin, että järjestelyn seurauksena yhteistoiminta-alueella ei voida pitkään aikaan tulevaisuudessa järjestää palveluita taloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.

Sopimuspuolet eivät ole tarkoittaneet sopia, että Kihniön palvelut järjestetään jokaisen yksityiskohdan osalta siten kuin ne on aikaisemmin järjestetty. Sopimuksissa ei ole sovittu Kihniön vuodeosaston säilyttämisestä tai tiettyjen vastaanottoaikojen järjestämisestä koko sopimuksen keston ajan. Palvelusopimuksen ja sen liitteenä olevan palvelukuvauksen teksti olisi kirjoitettu monelta

osin eri tavalla, jos tarkoitus olisi ollut sitoa palvelun yksityiskohtainen sisältö koko sopimuksen ajaksi kaikkiin sopimuksen voimaantuloa ennen vallinneisiin yksityiskohtiin. Ennen kaikkea tämä varsin olennainen asia olisi mainittu sopimuksessa.

Yhteistoiminta-alueen perustamista koskevassa sopimuksessa ei ole mainintaa lähipalveluista. Palvelusopimuksen tavoitteeksi on kirjattu muun muassa lähipalveluiden säilyminen sopijapuolena olevien kuntien alueilla. Tällä ei ole tarkoitettu, että jonkin tietyn palvelun pitäisi olla rajoituksetta saatavilla juuri Kihniön keskustaajamassa, vaan riittävää on, että palvelu on saatavissa yhteistoiminta-alueeseen kuuluvien kuntien alueelta. Lähipalveluiden käsitettä ei ole sopimuksessa määritelty. Huomionarviosta on, että yhteistoiminta-alueen perustamista koskevaan sopimukseen on kirjattu sen keskeisen sisällön liittyvän sosiaali- ja terveystoimen tuottamiseen tarkoituksenmukaisella tavalla. Kysymys on joka tapauksessa edelleen lähipalvelusta, jos kihniöläinen käy Parkanossa hammashoidossa.

Sopimuksen voimaantuloa edeltäneeseen palvelutasoon viittaava sopimuksen kohta on yleisluonteinen tasokuvaus, jolla ei ole tarkoitettu lukita palvelujen yksityiskohtia. Yhteistoiminta-alueiden luonteenomaisena tarkoituksena on palveluiden tarkoituksenmukainen järjestäminen yksittäistä kuntaa suuremmalla yhteistoiminta-alueella. Tähän sisältyy vastuukunnan valinnanvapaus palveluiden järjestämisen osalta. Sopimusten mukaisesti Parkanon kaupungilla on oikeus määrittää tarjottavien palveluiden tarkempi toteutustapa. Yhteistoiminta-alueelle palvelusopimuksessa määritellyt tavoitteet eivät voi toteutua, jos esimerkiksi tarjottavien palveluiden sijainti olisi määritetty sitovasti yksityiskohdittain etukäteen sopimuksen voimaantulohetken mukaisesti.

Kihniön kunta on sopimusrikkomuksiksi katsomiensa päätösten tekemiseen osallistumalla ja niistä tietoisena menettänyt oikeutensa esittää niihin perustuvia vaatimuksia. Yhteistoiminta-alueen asioista päättää perusturvalautakunta, johon Kihniön kunta nimeää kaksi varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Lisäksi palvelusopimuksen ohjauksesta ja valvonnasta vastaavaan ohjausryhmään kuuluu kolme Kihniön kunnan edustajaa, yksi Parkanon kaupungin edustaja ja kaksi palveluntuottajan edustajaa. Kihniön kunnan nimeämät jäsenet ja edustajat ovat olleet yksimielisesti hyväksymässä jokaista niistä päätöksistä, joihin hakemus perustuu. Kihniön kunta ei myöskään ole ennen syksyä 2019 ilmoittanut Parkanon kaupungille väitetyistä sopimusrikkomuksista.

Hakemus ei hammaslääkäripalvelujen osalta perustu siihen, että kihniöläisiltä olisi jäänyt palvelut saamatta, vaan siihen, että hammaslääkäripalveluja ei ole järjestetty täysimääräisesti Kihniön keskustaajamassa. Kihniöläisillä on koko ajan ollut vähintään vastaavan tasoiset palvelut saatavilla, vaikka osa palveluista on tuotettu Parkanossa. Hammaslääkäripalveluita on palvelusopimuksen soveltamisesta saatujen kokemusten perusteella keskitetty Parkanoon, koska kokopäiväisen hammaslääkäri- ja suuhygienistipäivystyksen järjestäminen noin 1 800 asukkaan Kihniössä olisi ollut taloudellisesti epätarkoituksenmukaista. Palveluiden keskittäminen ei ole voinut tulla Kihniön kunnalle

yllätyksenä, sillä asia on ollut esillä sekä perusturvalautakunnassa että ohjausryhmässä.

Myös sosiaalipalvelujen osalta hakemus perustuu siihen, että palveluja ei tuoteta Kihniössä. Tehtävien hoitoon yhteistoiminta-alueella osoitettujen henkilöstöresurssien vuoksi kihniöläisten sosiaalipalvelujen taso on tällä hetkellä sekä määrällisesti että laadullisesti olennaisesti parempi kuin ennen palvelusopimuksen voimaantuloa. Kihniö on väittänyt sosiaaliohjaajan palveluja olevan tarjolla vain torstaisin klo 9–11 ja palveluohjaajan palveluja keskiviikkoisin klo 13–15.30. Nämä ovat sosiaaliohjaajan ja palveluohjaajan Kihniössä järjestettävät vastaanottoajat, joihin voi tulla ilman ajanvarausta. Muina aikoina vastaanotolle pääsee ajanvarauksella Parkanossa. Suurin osa sosiaalityöstä tapahtuu kuitenkin asiakkaiden luona lähinnä heidän kotonaan erikseen sovittuna aikana eikä vastaanotolla ilman ajanvarausta.

Kihniön vuodeosaston ylläpidon keskeisimpänä ongelmana oli se, että vuodeosastoa oli käytetty korvaamaan tehostetun palveluasumisen puuttumista eikä se täyttänyt lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia. Vanhuspalvelulain 14 a §:n mukaan kunta voi vastata iäkkään henkilön palveluntarpeeseen pitkäaikaisella laitoshoidolla vain, jos siihen on lääketieteelliset perusteet tai asiakasturvallisuuteen tai potilasturvallisuuteen liittyvät perusteet. Kihniön vuodeosaston kohdalla nämä edellytykset eivät täyttyneet. Parkano ei vastuukuntana ole sitoutunut eikä ole voinut sitoutua tällaisen laitoshoidon yksikön ylläpitämiseen, vaan ainoastaan lain ja viranomaismääräysten mukaisten palvelujen tuottamiseen. Vuodeosaston lakkauttaminen ja Kihniön vuodeosaston potilaiden siirtäminen toisenlaisen hoitomuodon piiriin on ollut avoimesti esillä jo palvelusopimusta solmittaessa ja siitä on keskusteltu eri toimielimissä toistuvasti tämän jälkeen. Kihniössä on jo ennen yhteistoiminta-alueen perustamista ollut vireillä hanke uuden tehostetun palveluasumisen yksikön perustamiseksi, ja näiden suunnitelmien mukaisesti kunnassa on vuonna 2017 avattu tehostetun palveluasumisen yksikkö Suutarin Pihlaja. Palvelusopimuksen mukaan palvelut suoritetaan Kihniön kunnan osoittamissa tiloissa. Kihniön kunta vastaa siitä, että tilat sopivat niille suunniteltuun käyttötarkoitukseen. Kihniön kunta ei ole ollut halukas uusimaan vuodeosaston tiloja, eikä niitä sen vuoksi ole voitu ottaa muuhun asumispalvelukäyttöön.

Parkanon kaupunki ei ole karsinut palveluja. Yhteistoimintasopimusten myötä Kihniöllä on nyt 30 paikkaa tehostetun asumispalvelun yksikössä sekä 11 paikkaa ympärivuorokautisessa vammaisten asumispalveluyksikössä. Kihniössä tarjottavien ympärivuorokautisten asumispalvelujen määrä on siis selvästi lisääntynyt, ja vammaisten asumispalvelut on nyt asianmukaisesti eriytetty. Yksittäiset akuutin hoidon tarpeessa olevat Kihniön kunnan asukkaat on hoidettu Parkanon vuodeosastolla. Kihniön kunta ei ole osoittanut, että sovitut palvelut olisivat jääneet joltakin osin järjestämättä.

Väite sopimusrikkomuksilla saadusta hyödystä on merkityksetön ja paikkansapitämätön. Taloudellisen hyödyn saaminen palveluiden kustannustehokkaasta järjestämisestä ei sinänsä ole sopimuksen vastaista. Palvelusopimukselle on määritelty kiinteä hinta, joka kattaa koko palvelutuotannon. Parkanon

kaupunki maksaa vastaavin perustein määräytyvän kiinteän hinnan hankintasopimuksen mukaisesti Kihniön palveluiden tuottamisesta Pihlajalinna Terveys Oy:lle. Parkanon kaupungin palveluiden tuottamisesta maksama hinta ei riipu siitä, missä kunnassa mitkään palvelut tuotetaan. Hintaan ei siten esimerkiksi vaikuta se, ylläpidetäänkö Kihniöllä vuodeosastoa vai ei. Sopimusten hintoja on sinänsä mahdollista tarkistaa kustannusten perusteella tietyin edellytyksin, mutta hakemuksessa tarkoitettujen palvelujen kustannukset eivät ole johtaneet tällaisiin muutoksiin myöskään Parkanon kaupungin maksamissa hinnoissa.

Hakemuksessa esitetyt perusteet hinnanalennusten määrille ovat virheellisiä ja paikoin sekavia. Kihniön kunta ei ole kärsinyt taloudellista vahinkoa hakemuksessa tarkoitettujen palvelujen järjestämisessä tapahtuneiden muutosten vuoksi. Järjestetyt palvelut eivät ole taloudellisesti arvioituna sovittua huonompia edes siinä tapauksessa, että väitteet palveluiden sopimussenvastaisuudesta hyväksyttäisiin. Kihniön kunta ei ole osoittanut, että sen asukkaat eivät olisi saaneet heille kuuluvia palveluita. Hinnanalennukselle ei siten ole perusteita. Vaikka jostakin syystä katsottaisiin, että Kihniön kunta voisi vaatia hinnanalennusta pelkästään tietyn palvelun sijainnin perusteella, kunta tai kihniöläiset eivät ole kärsineet palvelun tuottamisen kustannusta vastaavaa vahinkoa, koska palvelu on ollut saatavilla. Kihniön kunta ei ole missään vaiheessa maksanut Parkanon kaupungille erikseen henkilökunnan palkkauksesta, vaan palvelusopimuksessa tarkoitetuille palveluille on määritelty kokonaishinta. Lisäksi hinnanalennuksen määrää koskevassa laskelmassa tulisi ottaa huomioon myös se lisäarvo, jonka Kihniön kunta on saanut, kun palvelujen tasoa on muutoin parannettu. Toisen sopimusosapuolen saamaa hyötyä ei voida käyttää hinnanalennuksen perusteena. Hinnanalennus voi enintään vastata luvatus sopimussuorituksen ja toteutuneen sopimussuorituksen arvojen erotusta.

Hakemuksessa esitettyä asiakirjan esittämisvelvollisuutta koskeva vaatimusta ei ole yksilöity riittävästi, eikä vaadituilla tiedoilla ole merkitystä asian ratkaisemisen kannalta. Kihniön kunnalla on joka tapauksessa tiedossaan Parkanon kaupungin ja Pihlajalinna Terveys Oy:n välinen hankintasopimus, josta ilmenevästä sopimuksen hinnoittelusta se voi tehdä haluamansa päätelmät.

Koska Kihniön kunnalla ei ole perusteita vaatimilleen hinnanalennuksille, sen tulee maksaa kuittaamansa palvelusopimuksen mukaiset maksuerät Parkanon kaupungille viivästyskorkoineen.

Kihniön kunta on vastaselityksessään vaatinut Parkanon kaupungin vastavaatimuksen hylkäämistä.

Vastaselityksessä on todettu muun ohessa, että Kihniön kunnalla on ollut oikeus jättää maksamatta niistä palveluista, joita se ei sopimuksesta huolimatta ole saanut eikä edelleenkään saa. Palvelusopimuksen mukaan palvelujen laatu ja saatavuus voivat muuttua alun perin sovitusta, mutta palvelujen heikentäminen edellyttää hinnan alentamista. Se ilmenee myös yhteistoiminta-alueen muodostamista koskevan sopimuksen kohdasta, jonka mukaan palvelutuo-

tannon sisällöstä, laajentamisesta tai supistamisesta neuvotellaan sopijakuntien kesken. Parkanon kaupunki ei siten voi yksipuolisesti muuttaa sopimuksia esimerkiksi palveluja supistamalla. Sopimuksen mukaan muut kuin teknis-luontoiset ja pienehköt muutokset sopimukseen hyväksytään sopijakuntien kunnanhallituksissa, ei perusturvalautakunnassa tai ohjausryhmässä. Kihniön kunnanhallitus on palvelusopimuksen toteutumista koskevaa Kolmostien Terveys Oy:n toimitusjohtajan esitystä 15.8.2016 §:n 74 kohdalla käsitellessään edellyttänyt, että palvelusopimuksesta poikkeavat palveluntuottajan muutosehdotukset tulee etukäteen hyväksyä kunnanhallituksessa.

Edellä mainitussa palveluntuottajan toimitusjohtajan esityksessä vahvistetaan, että palvelusopimuksella oli tarkoitus toteuttaa lähipalveluita Kihniössä, ei Parkanossa. Palvelusopimukseen on kirjattu tavoitteeksi lähipalvelujen säilyminen vähintään aiemman tasoisina, ja lähipalvelut mainitaan myös Parkanon kaupungin ja Pihlajalinna Terveys Oy:n väliseen hankintasopimukseen kirjatuissa tavoitteissa. Siksi palvelujen laadun mittari ja ulottuvuus oli ja on hankintasopimuksessakin muun ohessa se, että Kihniön palvelut tuotetaan ja ne ovat saatavilla Kihniössä.

Vuodeosaston lakkauttamisessa keskeinen ongelma ei ollut osaston lakkauttaminen sinänsä vaan se, ettei tiloihin koskaan sijoitettu muuta toimintaa, kuten mielenterveyskuntoutuksen ja lastensuojelun yksikköä, vaikka Parkanon kaupunki ja palveluntuottaja toistuvasti lupasivat. Lupauksia annettiin myös kirjallisesti.

Parkanon kaupunki yrittää hämärtää asiaa todetessaan, ettei Kihniön kunta ole maksanut erikseen henkilökunnan palkkauksesta. Tosiasia on se, että sopimuksissa tarkoitettua palvelukokonaisuutta ei ole järjestetty sovittun mukaisesti. Palveluja ei ole toimitettu lainkaan tai niiden saatavuutta on heikennetty sijoittamalla ne kauemmas. Hinnanalennuksen määrä on laskettu hakemuksessa esitetyllä tavalla, koska Kihniön kunnan käytettävissä ei ole ollut tietoja toisenlaisen laskentamallin rakentamiseksi. Vaatimuksia tarkennetaan, jos Kihniön kunta saa asiakirjat, joiden luovuttamista se on vaatinut hakemuksessaan.

Hakemuksessa esitetty asiakirjojen esittämisvelvollisuutta koskeva vaatimus on riittävän yksilöity. On selvää, että Parkanon kaupungilla on hallussaan asiakirjoja, joista ilmenee, paljonko se maksaa mistäkin Pihlajalinna Terveys Oy:ltä ostamastaan palvelusta. Oletettavasti kyse on mainitun yhtiön laskuista ja niiden kustannuspaikkakohtaisista talouden toteutumaraporteista.

Suullinen käsittely on edelleen tarpeen erityisesti Kihniön kunnan luottamushenkilöiden ja kunnanjohtajan kuulemiseksi siitä, että Kihniön kunta ei olisi solminut yhteistoiminta-aluetta koskevaa sopimusta ja palvelusopimusta, jollei niihin olisi kirjattu lähipalveluiden säilymistä koskevia tavoitteita. Suullinen käsittelyn on myös tarpeen selvityksen esittämiseksi siitä, miten hammashoito-palvelujen ylihintaa on laskettu ja miksi se on perusteltu ja miten ylihinnan kuittaus on toteutettu, ja siitä, miten sosiaalipalveluiden ylihintaa on laskettu ja miksi laskentatapa on perusteltu ja miten ylihinnan kuittaus on toteutettu, samoin kuin siitä, miten vuodeosaston lakkauttamisesta johtuvia ylihintoja

koskevat laskelmat on laadittu. Näistä seikoista kuultaisiin todistajina Kihniön kunnan talous- ja hallintojohtajaa Kristiina Mäkelää sekä Kolmostien Terveys Oy:n kontrolleria Eija Sillanpäättä tai toimitusjohtaja Marika Nevanpäättä. Suullisessa käsittelyssä kuultaisiin lisäksi palveluntuottajan johtajaa tai johtajia vuodeosaston perustamisesta, sulkemisesta ja siihen liittyneestä päätöksenteosta.

Parkanon kaupunki on antanut omasta aloitteestaan lisälausuman, jossa se on muun ohessa todennut, että Kihniön kunnan viittaama palvelusopimuksen kohta 5.6 ei liity käsillä olevaan asiaan vaan se koskee tilannetta, jossa palveluja karsitaan Kihniön kunnan aloitteesta sen taloudellisen toimintakyvyn vaarantumisen vuoksi. Kihniön kunnan puolesta järjestettävien palveluiden kustannukset ovat viime vuosina ylittäneet selvästi Kihniön kunnan maksuosuuksien määrän. Parkanon kaupungin Kihniön puolesta itse tuottamien palveluiden kustannukset ovat ylittäneet Kihniön kunnan maksuosuudet yhteensä noin miljoonalla eurolla vuosina 2020–2021.

Parkanon kaupungin lisälausuma on lähetty tiedoksi *Kihniön kunnalle*.

Parkanon kaupunki on toimittanut päivitetyn erittelyn kaupungin vastavaatimuksen eristä ja viivästyskoroista. Vastavaatimuksen pääoman määräksi on ilmoitettu 344 587,73 euroa.

Kihniön kunnalle on vielä varattu tilaisuus esittää kirjallista selvitystä siltä varalta, ettei hallinto-oikeus järjestä suullista käsittelyä. Kihniön kunta on antanut kirjallisen lausuman.

Kihniön kunta ja *Parkanon kaupunki* ovat toimittaneet laskut oikeudenkäyntikuluistaan. Kihniön kunta on ilmoittanut oikeudenkäyntikulujensa määräksi 14 965,30 euroa. Parkanon kaupunki on ilmoittanut oikeudenkäyntikulujensa määräksi 37 925 euroa.

Kihniön kunta on oikeudenkäyntikuluista antamassaan lausumassa paljoksunut Parkanon kaupungin oikeudenkäyntikuluvaatimuksen määrää ja pitänyt kohtuullisena määränä 10 360 euroa, joka vastaa Kihniön kunnan asiamiehen asian hoitamiseen käyttämää tuntimäärää kerrottuna Parkanon kaupungin asiamiehen tuntitaksalla. Parkanon kaupungin asiamiehen toimeksiannon hoitamiseen käyttämä aika ylittää Kihniön kunnan asiamiehen ajankäytön 40 prosentilla, mikä osoittaa tehottomuutta asian hoitamisessa. Parkanon kaupungin asiamies ja häntä avustaneet kaksi henkilöä ovat käyttäneet asian hoitamiseen yhteensä aikaa 310 prosenttia enemmän kuin Kihniön kunnan asiamies. Eläköityneen virkamiehen Mikko Könkkölän osallistuminen asian hoitoon ei ole ollut tarpeen, eikä Kihniön kunta hyväksy korvattaviksi kuluiksi myöskään mitään oikeusnotaarin laskutuksesta. Kihniön kunta on lisäksi paljoksunut oikeusnotaarin tuntitaksaa ja todennut hyväksyvänsä tämän tuntitaksaksi enintään 55 euroa.

Parkanon kaupunki on oikeudenkäyntikuluista antamassaan lausumassa huomauttanut Kihniön kunnan oikeudenkäyntikulujen vähäisemmän määrän selittyvän sillä, että Kihniön kunnan hakemus on lähes sanasta sanaan sama kuin sen aiemmin käräjäoikeudelle toimittama haastehakemus. Parkanon kaupunki on ottanut kantaa pääasiaan ensimmäisen kerran hallinto-oikeudessa.

Muut merkinnät

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on 12.8.2022 antamallaan välipäätöksellä nro H1481/2022 hylännyt väliaikaista määräystä koskevan vaatimuksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus hylkää hakemuksen sekä siinä esitetyt asiakirjojen esittämistä, suullista käsittelyä ja oikeudenkäyntikuluja koskevat vaatimukset.

Kihniön kunta velvoitetaan suorittamaan Parkanon kaupungille sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämistä ja tuottamista koskevan yhteistoimintasopimuksen mukaisista maksueristä kuittaamansa 344 587,73 euroa kuuden prosentin vuotuisine viivästyskorkoineen. Viivästyskorkoa koskeva vaatimus hylätään enemmälti.

Edellä mainittu viivästyskorko on maksettava 195 901,61 eurolle 2.12.2019 lukien, 6 212,44 eurolle 2.1.2020 lukien, 6 187,44 eurolle 3.2.2020 lukien, 5 537,44 eurolle 2.3.2020 lukien, 7 797,44 eurolle 15.10.2020 lukien, 7 272,44 eurolle 27.11.2020 lukien, 8 050,00 eurolle 14.12.2020 lukien, 3 060,00 eurolle 1.2.2021 lukien, 4 157,44 eurolle 8.3.2021 lukien, 4 282,44 eurolle 19.4.2021 lukien, 6 682,44 eurolle 19.5.2021 lukien, 5 207,44 eurolle 18.6.2021 lukien, 6 577,44 eurolle 16.9.2021 lukien, 4 077,44 eurolle 20.10.2021 lukien, 2 912,44 eurolle 16.11.2021 lukien, 4 487,44 eurolle 20.12.2021 lukien, 3 152,44 eurolle 17.1.2022 lukien, 6 052,44 eurolle 24.2.2022 lukien, 6 462,44 eurolle 18.3.2022 lukien, 5 012,44 eurolle 20.4.2022 lukien, 6 747,44 eurolle 20.5.2022 lukien, 6 222,44 eurolle 15.6.2022 lukien, 9 212,44 eurolle 19.9.2022 lukien, 7 842,44 eurolle 17.10.2022 lukien, 7 157,44 eurolle 16.11.2022 lukien ja 8 322,44 eurolle 15.12.2022 lukien.

Kihniön kunta velvoitetaan suorittamaan Parkanon kaupungille korvaukseksi oikeudenkäyntikuluista 25 000 euroa sekä tälle määrälle vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut tämän päätöksen antopäivästä. Vaatimus hylätään enemmälti.

Perustelut

Käsittelyratkaisu

Kun otetaan huomioon jäljempänä esitetyt hallinto-oikeuden pääasiasratkaisun perustelut, hakemuksen ratkaisemiseksi ei ole tarpeen hankkia Kihniön kunnan pyytämiä asiakirjoja eikä ottaa vastaan lisäselvitystä niistä seikoista, joista

Kihniön kunta on ilmoittanut haluavansa esittää selvitystä suullisessa käsittelyssä. Suullisen käsittelyn järjestäminen ei ole tarpeen muustakaan syystä.

Pääasia

Sovellettavat säännökset

Kuntalain 7 §:n 1 momentin mukaan kunta järjestää sille laissa erikseen säädetty tehtävät. Ennen tammikuun 1. päivää 2023 voimassa olleiden kansanterveyslain (66/1972), erikoissairaanhoidonlain (1062/1989), terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain säännösten mukaan kunnan tuli huolehtia perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalipalvelujen järjestämisestä.

Kuntalain 8 §:n 1 momentin mukaan kunta voi sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kunnalle. Saman pykälän 3 momentin mukaan kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.

Kuntalain 49 §:n 1 momentin mukaan kunnat voivat sopimuksen nojalla hoitaa tehtäviään yhdessä. Pykälän 2 momentin mukaan kuntien julkisoikeudellisen yhteistoiminnan muotoja ovat yhteinen toimielin, yhteinen virka, sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta ja kuntayhtymä.

Kuntalain 51 §:n 1 momentin mukaan kunta voi hoitaa tehtävää yhden tai useamman kunnan puolesta siten, että kunnilla on yhteinen toimielin, joka vastaa tehtävän hoitamisesta. Tehtävää hoitavaa kuntaa kutsutaan vastuukunnaksi.

Kuntalain 52 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdan mukaan yhteistä toimielintä koskevassa sopimuksessa on sovittava yhteisen toimielimen tehtävistä ja tarvittaessa 8 §:ssä tarkoitetun järjestämisvastuun siirtymisestä sekä kustannusten perusteista ja jakautumisesta.

Kuntien yhteistoimintaa koskevat sopimukset

Sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen muodostamisesta muiden muassa Parkanon kaupungin ja Kihniön kunnan välillä tehdyn sopimuksen mukaan sopimuksen tarkoituksena on turvata palvelujen saatavuus ja laatu vähintään nykytasolla kunkin kunnan osalta. Sopimuksen kohdan 4 mukaan kullekin sopijakunnalle tuotettavista palveluista laaditaan sopimukseen liitettävät kuntakohtaiset palvelukuvaukset. Saman kohdan toiseksi viimeisen kappaleen mukaan palvelutuotannon sisällöstä, laajentamisesta tai supistamisesta neuvotellaan sopijakuntien kesken. Sopimuksen kohdassa 5 on sovittu, että vastuukunta laskuttaa muita sopijakuntia sovittun kokonaishinnan mukaisesti tasaerin kuukausittain etukäteen. Hinta kattaa yhteistoiminta-alueen kunkin kunnan sote-palvelumaksun sekä viranomaistehtävien ja taloushallinnon osuuden kunkin kunnan osalta aiheuttamisperusteen mukaisesti. Sopimus ei sisällä siinä tarkoitettua hinnan alentamista koskevia määräyksiä.

Sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämistä ja tuottamista koskevasta yhteistoiminnasta Parkanon kaupungin ja Kihniön kunnan välillä tehdyn sopimuksen (palvelusopimus) mukaan kyseisen sopimuksen tavoitteena on muun muassa turvata lähipalveluiden säilyminen sopijapuolena olevien kuntien alueilla vähintään sen tasoisina kuin ne ovat voimassa sopimuksen voimaan tullessa. Sopimus ei sisällä määräyksiä sopimusrikkomusten seuraamuksista.

Palvelusopimuksen kohdan 5.1 mukaan Kihniön kunta maksaa ajalta 1.5.–31.12.2015 Parkanon kaupungille 5 123 377 euroa. Kyseessä on mainittua ajanjaksoa vastaava osuus vuosihinnasta, joka on Kihniön kunnan vuoden 2014 sosiaali- ja terveydenhuollon menojen nettomäärä vähennettynä kahdella prosentilla. Sopimuksen kohdassa 5.2 on sovittu maksujen korottamisesta toisena ja kolmantena toimintavuonna kahdella prosentilla vuodessa. Erikoissairaanhoidon enimmäishinnan tarkistamisesta on sovittu vastaavasti kohdassa 5.4. Sopimuksen kohdan 5.3 mukaan neljännen sopimusvuoden alusta lukien hintaa voidaan tarkistaa julkisten menojen hintaindeksin muutosten sekä väestön määrän ja ikärakenteen muutosten perusteella sopimuksesta tarkemmin ilmenevällä tavalla. Sopimuksen kohdan 5.4 mukaan erikoissairaanhoidon enimmäishintaa tarkistetaan neljännen sopimusvuoden alusta vuosittain Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien keskimääräisen erikoissairaanhoidon asukaskohtaisen nettomenojen muutoksen perusteella.

Palvelusopimuksen kohdassa 5.6 on sovittu siitä, että Kihniön kunnan vuosihintaa voidaan tarkistaa kunnan taloudellisen toimintakyvyn turvaamiseksi, jos palveluja karsitaan Kihniön kunnan aloitteesta kustannussäästöjen aikaan saamiseksi.

Oikeudellinen arviointi

Kihniön kunta on hakemuksessaan vaatinut hinnanalennuksia palvelukauppaan sovellettavien, kauppalain hinnanalennussäännöksiä vastaavien yleisten sopimusoikeudellisten periaatteiden nojalla. Kihniön kunta on perustellut kyseisten periaatteiden soveltumista sillä, että Kihniön kunnan ja Parkanon kaupungin välisissä sopimuksissa olisi kysymys palvelujen kaupasta.

Kihniön kunnan ja Parkanon kaupungin välillä sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen muodostamisesta tehdyssä sopimuksessa on sovittu sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien hoitamisesta yhteistoiminnassa siten, että tehtävien hoitamisesta vastaa Parkanon kaupungin organisaatioon kuuluva kuntien yhteinen toimielin. Sopimuksessa on kuntalain 52 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti sovittu Kihniön kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien järjestämisvastuun siirtymisestä Parkanon kaupungille. Järjestämisvastuun siirtymisestä huolimatta Kihniön kunnan on kuntalain 8 §:n 3 momentin mukaan tullut vastata kyseisten tehtäviensä rahoituksesta. Edellä mainitussa sopimuksessa ja sitä tarkentavassa palvelusopimuksessa tarkoitetuissa hinnoissa on kysymys tuon velvoitteen täyttämiseksi suoritettavista maksuosuuksista, joiden perusteista on kuntalain 52 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesti sovittu kyseisissä sopimuksissa. Tämä

maksuosuuksien oikeudellinen peruste on perusteltua ottaa huomioon niitä koskevia sopimusmääräyksiä tulkittaessa.

Edellä tarkoitetut sopimukset eivät edellä esitetyn perusteella koske palvelujen kauppaa vaan kuntien julkisoikeudellista yhteistoimintaa. Kihniön kunta ei ole kyseisillä sopimuksilla ostanut palveluita Parkanon kaupungilta, eikä sen tekemissä maksusuorituksissa ole ollut kysymys ostettujen palvelujen hinnan maksamisesta vaan osallistumisesta kuntien yhdessä hoitamien tehtävien kustannuksiin. Kauppalain hinnanalennussäännöksiä vastaavien periaatteiden soveltaminen näitä sopimuksia koskeviin erimielisyyksiin ei siten voi perustua hakemuksessa esitetyllä tavalla siihen, että sopimukset koskevat palvelujen kauppaa. Vaatimukset eivät perustu myöskään kuntien yhteistoimintaa koskeviin säännöksiin. Kuntalaissa ei ole säädetty yhteistoimintaan osallisen kunnan oikeudesta vaatia sopimusrikkomuksen johdosta alennusta yhteistoimintasopimuksessa sovittuun kustannusten jakautumiseen perustuvista maksuista.

Kysymyksessä oleviin sopimuksiin ei ole otettu määräyksiä oikeudesta saada alennusta sopimukseen perustuvista maksuista sopimusrikkomuksen vuoksi. Kihniön kunnan viittaamassa palvelusopimuksen kohdassa 5.6 on sovittu siitä, että Kihniön kunnan vuosihintaa voidaan tarkistaa kunnan taloudellisen toimintakyvyn turvaamiseksi, jos palveluja karsitaan Kihniön kunnan aloitteesta kustannussäästöjen aikaan saamiseksi. Kyseisen sopimuskohdan määräykset eivät siten koske käsillä olevaa tilannetta.

Vaikka yhteistoimintasopimuksissa katsottaisiin sovitun palveluiden järjestämisestä Kihniössä siten kuin hakemuksessa on esitetty, se ei vielä osoita, että sopijapuolten tarkoituksena olisi myös ollut hyvittää sopimusrikkomukset Kihniön kunnalta laskutettavia maksuja alentamalla. Yhteistoimintaan osallistuvalla kunnalla on käytettävissään muitakin keinoja sopimuksen noudattamisen valvomiseksi. Yhteistoimintaan osallisen kunnan on mahdollista vaikuttaa yhteistoiminta-alueen päätöksentekoon yhteiseen toimielimeen valitsemiensa jäsenten kautta, ja sillä on kuntalain 137 §:n 2 momentin mukaan oikeus hakea muutosta yhteisen toimielimen päätöksiin. Lisäksi on huomattava, että yhteistoiminnassa hoidettujen tehtävien kustannukset eivät jakautuisi kuntien kesken palvelusopimuksessa sovitun mukaisesti, jos Kihniön kunnalle annettaisiin sen vaatimat hinnanalennukset. Kihniön kunta ei ole väittänyt, että siltä laskutetut määrät olisivat ylittäneet palvelusopimuksessa määritellyn vuosihinnan tai Parkanon kaupungille Kihniön kunnan tehtävien hoitamisesta laskutuskausilla aiheutuneiden kustannusten määrän. Vaadittua yhteistoimintasopimukseen perustuvien maksujen alentamista ei näistä syistä voida pitää yhteistoimintasopimusten eikä tällaisiin hallintosopimuksiin sovellettavien säännösten ja oikeusperiaatteiden mukaisina.

Kihniön kunnan esittämät hinnanalennusvaatimukset ovat edellä esitetyistä syistä lakiin ja hakemuksessa vedottuihin sopimuksiin perustumattomia. Hakemus on tämän vuoksi hylättävä.

Kun vaadituille hinnanalennuksille ei ole perustetta, Kihniön kunta ei ole voinut niiden kuittaamiseksi pidättäytyä maksuistaan Parkanon kaupungille. Kihniön kunta on tämän vuoksi velvoitettava suorittamaan erääntyneistä maksueristä kuittaamansa määrä Parkanon kaupungille. Parkanon kaupunki on vaatinut seitsemän prosentin vuotuisen viivästyskoron maksamista saatavalleen. Korkolakia ei sen 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan sovelleta julkisoikeudellisesta perusteesta johtuvaan velkasuhteeseen, eikä kysymyksessä olevalle saatavalle maksettavasta viivästyskorosta ole säädetty muuallakaan laissa tai sovittu edellä mainituissa yhteistyösopimuksissa. Tämän vuoksi noudatettavaksi tulee edelleen se korkolakia edeltäneen kauppakaaren 9 luvun 8 §:ään perustunut, aikoinaan velaksiantoon ja oikeuskäytännössä myös julkisoikeudellisiin saataviin sovellettu periaate, jonka mukaan korkoa oli maksettava velalle kuusi prosenttia vuodessa erääntymispäivästä lukien.

Oikeudenkäyntikulut

Kun hakemus hylätään, Kihniön kunnalle ei ole määrättävä korvausta oikeudenkäyntikuluista.

Hallinto-oikeuden päätöksen lopputulos huomioon ottaen olisi kohtuutonta, jos Parkanon kaupunki joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa kokonaan vahinkonaan. Parkanon kaupungille voidaan perustellusti arvioida aiheutuneen asian käsittelystä hallinto-oikeudessa enemmän kuluja kuin Kihniön kunnalle. Asiaa on aiemmin käsitelty Kihniön kunnan kanteesta yleisissä tuomioistuinmissa, mutta Parkanon kaupunki on ilmoituksensa mukaan ottanut kantaa pääasiaan ensimmäisen kerran vasta hallinto-oikeudessa. Kaupungille on aiheutunut oikeudenkäyntikuluja myös vastavaatimusten esittämisestä. Asia ei kuitenkaan ole ollut tosiseikastoltaan ja oikeudenkäyntiaineistoltaan erityisen laaja. Hallinto-oikeus on asian laatuun ja laajuuteen sekä sen hoitamisen vaatimaan työmäärään nähden arvioinut kohtuulliseksi korvaukseksi Parkanon kaupungin oikeudenkäyntikuluista ratkaisuosasta ilmenevän määrän.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Kuntalaki 63 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 37 §, 51 §, 57 § 1 momentti ja 95 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (hallintovalitus, valituslupa).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Jussi-Pekka Lajunen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anneli Aura, Marja Tuominen ja Jussi-Pekka Lajunen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Kihniön kunta Asiamies: asianajaja Ari Huhtamäki Lakiasiaintoimisto – Juridisk Byrå Oy Huhtamäki Ab sähköpostitse
Jäljennös	Parkanon kaupunki Asiamies: asianajaja Justus Könkkölä Asianajotoimisto Socrates Oy sähköpostitse
Oikeudenkäyntimaksu	270 euroa, laskutetaan myöhemmin
jk	

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
 Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA
 Puhelinnumero: 029 56 42210
 Faksi: 029 56 42269
 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
 Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
 puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
 paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>